

dagpengemodtager, og hvor dagpengemodtageren betaler dobbelt bidrag for at kompensere for den manglende arbejdsmarkedspension.

Helt uden for ordningen er selvstændige, der går på efterløn, og familier, der har valgt at lade den ene af parterne være hjemmegående; for dem er der et problem.

Da muligheden for frivillig indbetaling blev indført, mener jeg, at man reelt brød med princippet for Arbejdsmarkedets Tillægspension, for så er det ikke længere en arbejdsmarkedspension, men en tillægspension til den senere folkepension. Og Centrum-Demokraterne mener da, at det er en god idé at arbejde videre med den model for at få de sidste med i ordningen, som kan supplere folkepensionen.

Når forespørgslen kommer netop nu, er det meget aktuelt, idet en stor del af befolkningen er usikker på, om folkepensionen bliver bevaret i den form, som vi i dag kender: Kan man nu stole på, at den er der, eller bliver der rørt ved grundbeløbet i nedadgående retning?

Tilliden til den offentlige forsørgelse er langt fra så klippefast, som den var først i 1990'erne, og det skyldes i høj grad den aldrig afsluttede debat om, hvad den enkelte dansker kan forvente sig fra samfundets side, når den pågældende får brug for hjælp eller skal planlægge sin alderdom. Og tvivlsspørgsmålene er mange, men drejer sig især om: Kan jeg nå at komme på efterløn, eller skal jeg arbejde længere? Kan jeg blive behandlet på et sygehus, når jeg har brug for det, eller skal jeg forsikre mig? Er der en folkepension, og hvor stor er den så, eller skal jeg spare op og sikre mig på anden måde?

Så kan man jo indvende, at i en periode med ændringer i velfærdssamfundet vil der altid være uro, og det er rigtigt. Men hvorfor så ikke tegne en meget skarp profil af, hvad de ændringer skal føre til? Det mener jeg regeringen i nogen grad mangler at visualisere over for både politikere og borgere.

Nu sidst har det været boligstøtten, hvor regeringen har fremsat et forslag, der også tager fra dem, der ikke har andet end folkepensionen. Det er en øvelse, som jeg tror den borgerlige side i Folketinget næppe ville bevæge sig ud i.

Det samme gælder førtidspensionerne, hvor der ganske vist ikke ligger noget forslag på bordet, men alligevel er en hel del forestillinger, som har skabt usikkerhed hos førtidspensionisterne, ikke mindst med hensyn til spørgsmålet om den manglende sikkerhed i forhold til arbejdsmarkedet for de førtidspensionister, der

måtte ønske at bruge deres resterhvervsevne. For hidtil har området førtidspension været delt 50-50 mellem staten og kommunerne, men nu er der lagt op til en deling, hvor kommunerne skal betale broderparten. Og det er angiveligt for at motivere kommunerne til en ekstra indsats på revalideringsområdet, men i den model ligger der, mener jeg, en manglende tillid til, at kommunerne vil gøre deres arbejde ordentligt.

Jeg kan se, at min tid er løbet ud, og det er lidt overraskende for mig, men jeg har jo mulighed for at komme igen. Men for ikke at holde nogen hen i uvished skal jeg til sidst sige om det forslag til vedtagelse, der ligger på bordet, at vi har det sådan i CD, at det kan vi ikke medvirke til.

Anders Samuelson (RV):

Det er en meget vigtig problemstilling, SF har bragt på banen i dag, for spørgsmålet om fremtidens pensionssystem set i lyset af udbredelsen af arbejdsmarkedspensioner vil få betydning for, hvordan velfærdssamfundet udvikler sig på længere sigt.

For år tilbage var folkepensionen det væsentligste forsørgelsesgrundlag for de fleste pensionister i Danmark, men i dag er billedet ved at ændre sig. Og det vil ændre sig yderligere over de kommende år, idet det næsten udbyggede arbejdsmarkedspensionssystem, som omfatter stort set alle lønmodtagergrupper på arbejdsmarkedet, er ved at forandre pensionssystemet.

Baggrunden for denne forespørgsel er altså en bekymring for, at det fremtidige pensionssystem vil skabe større økonomisk og social ulighed i det danske samfund.

I Det Radikale Venstre ser vi imidlertid ikke arbejdsmarkedspensionerne som det store uhyre i fremtidens velfærdsstat. Velfærdssamfundet slår ikke revner, fordi flere mennesker nu vil til at spare op til deres alderdom. Det Radikale Venstre mener tværtimod, at det er vigtigt, at borgerne opmuntres til og får mulighed for at spare op. Derfor anser vi udbredelsen af arbejdsmarkedspensioner for en positiv udvikling, som vi bestemt ikke ønsker at begræde.

Samtidig vil et fuldt udbygget arbejdsmarkedspensionssystem være mere omfordelende og vil alt andet lige skabe mere lige vilkår for fremtidens pensionister.

Tilbage er gruppen, der har ringe eller ingen tilknytning til arbejdsmarkedet. Men jeg mener ikke, at disse grupper pr. definition vil blive tabere i pensionssystemet, for vi har i Danmark et